

medium
fisk & design

DOPOLNITEV OKOLJSKE IZJAVE 2011
Medium d.o.o.

Medium d.o.o., Doplnitev okoljske izjave 2011

Pripravila: Mirjam Papler,
skrbnica sistema za okolje

Odobril: Miran Dolar,
predstavnik vodstva za okolje

Žirovnica, junij 2011

DOPOLNITEV OKOLJSKE IZJAVE 2011

Medium d.o.o.

KAZALO

	4
1. IZJAVA O VERODOSTOJNOSTI PODATKOV	5
2. NEPOSREDNI OKOLJSKI CILJI	6
3. POSREDNI OKOLJSKI VIDIKI IN OSTALA OKOLJSKA PRIZADEVANJA V LETU 2010	12
IZJAVA OKOLJSKEGA PREVERITELJA	14

1. IZJAVA O VERODOSTOJNOSTI PODATKOV

Dopolnitev okoljske izjave podjetja Medium d.o.o. velja za obdobje od 01.01.2010 do 31.12.2010. Vsi podatki, navedeni v okoljski izjavi in dopolnjeni okoljski izjavi odražajo dejansko stanje sistema ravnanja z okoljem v naši organizaciji. Okoljska izjava je objavljena na spletni strani www.medium.si. Enkrat letno se ji doda še dopolnitev okoljske izjave.

V dopolnitvi okoljske izjave so opisani samo kazalniki, ki jih v podjetju spremljamo. Predstavitev podjetja, okoljska politika, neposredni in posredni okoljski vidiki, okoljsko komuniciranje in izredne razmere so zapisane v Okoljski izjavi 2010, junij 2010.

Podjetje Medium je samostojno podjetje, katerega dejavnosti potekajo na sedežu organizacije.

Firma:	Medium, design, grafični inženiring, tisk d.o.o.
Skrajšana firma:	Medium d.o.o.
Sedež:	Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica
Šifra dejavnosti:	18.120 Drugo tiskanje
Dejavnost družbe:	oblikovanje, priprava za tisk, tisk, prodaja promocijskih izdelkov

Predstavnik vodstva za okolje:	Miran Dolar, direktor
Skrbnica sistema ravnanja z okoljem:	Mirjam Papler
Kontakt:	04/580-50-20, medium@medium.si

Delovanje sistema ravnanja z okoljem ter Okoljsko izjavo 2010 je v juliju 2010 preverjal okoljski preveritelj Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje (akreditacijska številka SI-V-0001) in ugotovil, da sistem ravnanja z okoljem v podjetju Medium izpolnjuje zahteve uredbe EMAS.

Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO je Potrdilo o registraciji v sistem EMAS izdalo 31.01.2011 z registracijsko številko SI-00005, z veljavnostjo do 31.01.2014. (Oba dokumenta sta objavljena na koncu Okoljske izjave 2010).

Delovanje podjetja je skladno z zakonskimi zahtevami, posebnih dovoljenj ne potrebujemo. V letu 2010 je bil izveden inšpekcijski pregled (25.10.2010), na katerem so bila podana opozorila glede vodenja evidenc o nastajanju odpadkov (14. člen Uredbe o ravnanju z odpadki). V roku (29.10.2010) smo izpolnili zahteve opozorila in Inšpektorat RS za okolje in prostor o tem tudi obvestili. Sporočili smo tudi količino nabavljene embalaže v enem koledarskem letu, saj nam ni potrebno izvajati določil glede odpadne embalaže.

Vsako leto moramo izvesti meritev emisij snovi v zrak na mali kurilni napravi (19.4.2010) ter na ARSO posredovano Letno poročilo o ravnanju z odpadki (podatke je posredovala Mirjam Papler, skrbnica SRO 21.03.2011).

2. NEPOSREDNI OKOLJSKI CILJI

Pri neposrednih ciljih smo se v organizaciji glede na rezultate začetnega okoljskega pregleda, poročila o stanju, mnenja zaposlenih in zakonodajnih ter drugih predpisov osredotočili na štiri področja: uporabo naravnih virov (**energija**), poraba **vode**, **odpadke** ter emisije snovi v zrak (**CO2 izpusti**).

Pri izvedbenih ciljih smo si v primerjavi z letom 2009, za leto 2010 zastavili zmanjšanje porabe električne energije in vode za 5%. Tudi pri odpadkih smo si zastavili cilj zmanjšanje mešanih odpadkov in odpadnega papirja za 5%. Pri emisijah CO2 smo si zastavili cilj ohranjanje enakih emisij kot v letu 2009, ki so se v primerjavi z 2008 močno zmanjšale. V nadaljevanju je predstavljeno kako smo zastavljene cilje dosegali in kakšne cilje smo si postavili za leto 2011.

Tabela 1: Poraba električne energije glede na prihodek in odstotek obnovljive energije

	2007	2008	2009	Cilj 2010	2010	Cilj 2011
skupna poraba energije (Mwh/letni prihodek)	95,7	90,4	91,7	87,1	87,4	87,4
odstotek obnovljive energije	60%	60%	60%	60%	60%	60%

V Tabeli 1 je prikazana poraba električne energije glede na letni prihodek v letih 2007, 2008 in 2009 ter naš zastavljen cilj za leto 2010. V letu 2010 smo si zastavili 5% zmanjšanje porabe energije glede na leto 2009.

V Grafu 1 je prikazan trend zmanjševanja porabe električne energije glede na letni prihodek, kar je posledica različnih ukrepov, ki so bili izvedeni v preteklosti. V sredini leta 2008 smo določene kooperantska dela začeli sami izvajati, ker pa je bilo leto 2008 izjemno uspešno, je bila poraba električne energije glede na letni prihodek v tem letu najnižja – do leta 2010.

V letu 2010 smo dosegli 4,5% zmanjšanje porabe električne energije v primerjavi z letom 2009, ki je za 0,5% slabše kot smo si zastavili, vendar je v primerjavi z prejšnjimi leti zelo dobro. Za leto 2011 smo si zastavili cilj ohranitve te porabe, saj menimo, da velikega zmanjšanja porabe električne energije ne moremo doseči. V naši glavni dejavnosti – tiskarstvu – uporabljamo tiskarske stroje, ki so pri nas največji porabnik električne energije. Zato je zmanjšanje električne energije možno samo z uporabo novih tehnologij tiskanja (npr. digitalni tisk), ki pa še ni primeren za vse tiskovine. Prav tako so za zamenjavo strojev potrebni veliki finančni vložki.

Kot prvi na Gorenjskem smo se odločili za uporabo modre energije (v Tabeli 1 je prikazana kot odstotek obnovljive energije), kar dokazuje tudi številka našega certifikata (GO/2005/00001). Na začetku je bil odstotek modre energije 100%, od leta 2007 pa smo zaradi 100% povečave proizvodnih zmogljivosti in števila zaposlenih ta odstotek zmanjšali na 60%, kar smo ohranili tudi v letu 2010. Enak je naš cilj tudi za leto 2011.

Graf 1: Poraba električne energije glede na letni prihodek

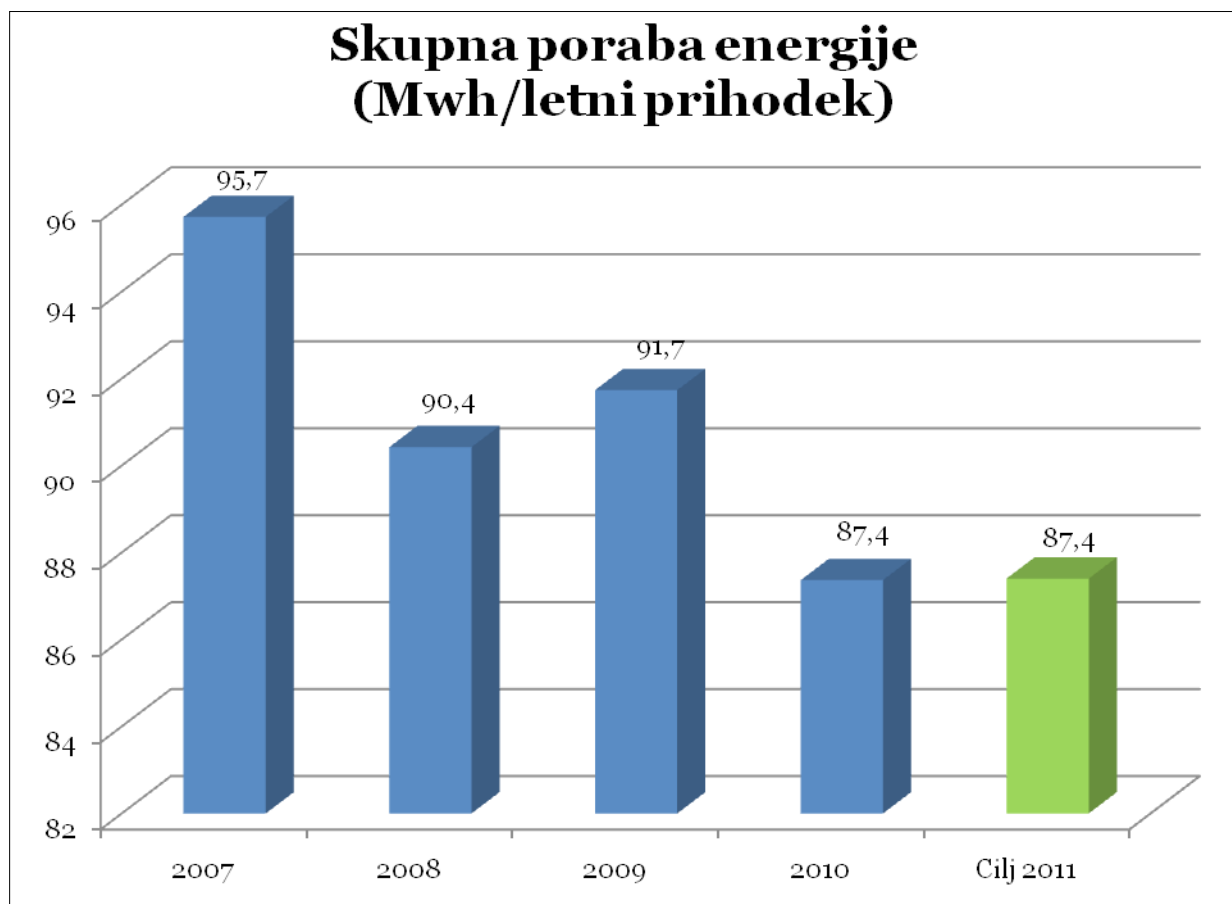

Tabela 2: Poraba vode glede na zaposlenega

	2007	2008	2009	Cilj 2010	2010	Cilj 2011
skupna poraba vode (m ³ /zaposlenega)	25,5	25,3	19,7	18,7	16,6	16,6

Ker se največ vode porabi v sanitarnih prostorih, smo za primerjavo porabe vode skozi leta vzeli porabo vode na zaposlenega. Iz Tabele 2 je razvidno, da smo porabo vode skozi različne manjše ukrepe zmanjšali iz leta 2007. Za leto 2010 smo si zastavili še 5% zmanjšanje glede na leto 2009. Kot prikazuje Graf 2, smo zastavljeni cilj presegli, saj smo zmanjšali porabo vode za 15%.

Zaradi tako velikega zmanjšanja, smo si za leto 2011 zastavili cilj enake porabe vode kot v letu 2010. Menimo, da je se poraba vode zmanjšala zaradi komuniciranja z zaposlenimi, zato je realno pričakovati, da omembe vrednega zmanjšanja ne bomo več dosegli. Bomo pa še naprej z zaposlenimi komunicirali o pomembnosti varčevanja vode. Ob pipah in v straniščih bomo namestili informacijske nalepke, ki bodo zaposlene opozarjale na to, kako lahko z vodo varčujejo.

Graf 2: Poraba vode na zaposlenega

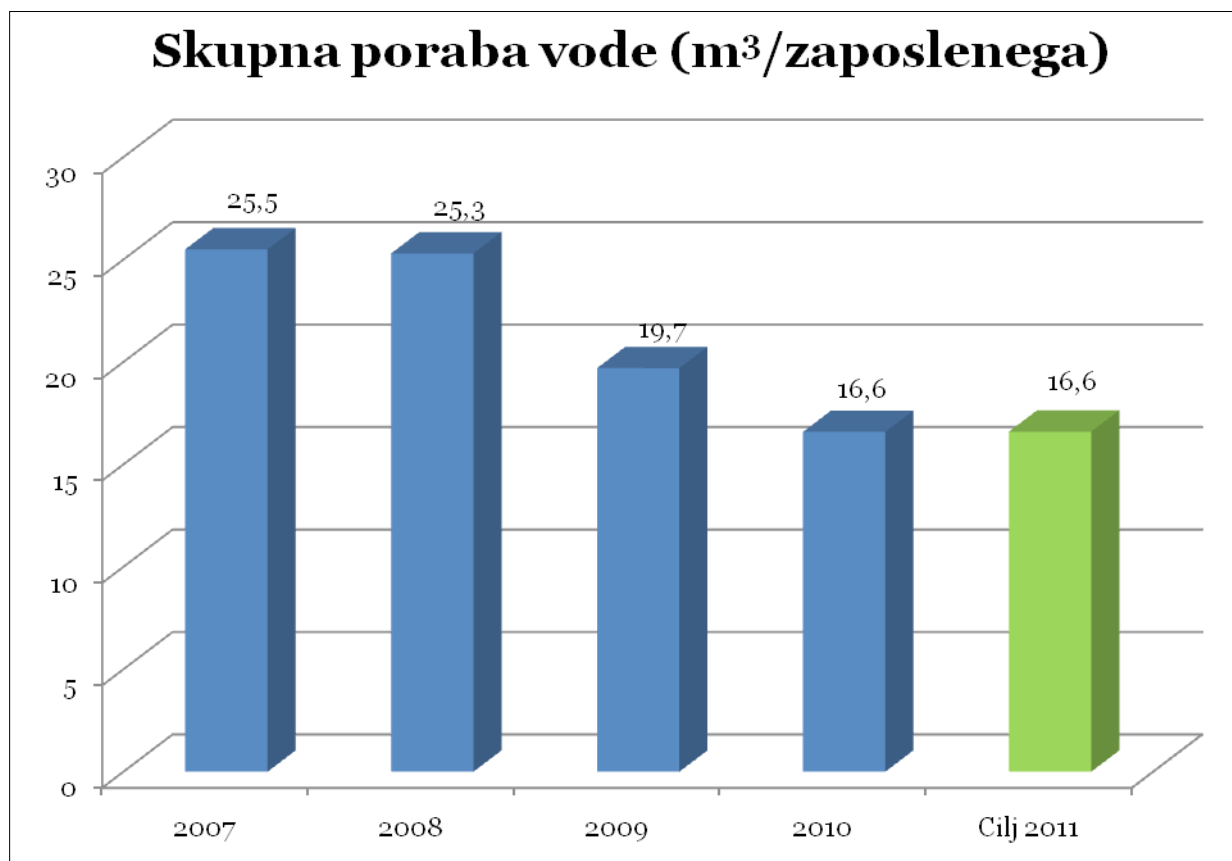

Tabela 3: Količina mešanih odpadkov in odpadnega papirja glede na letni prihodek

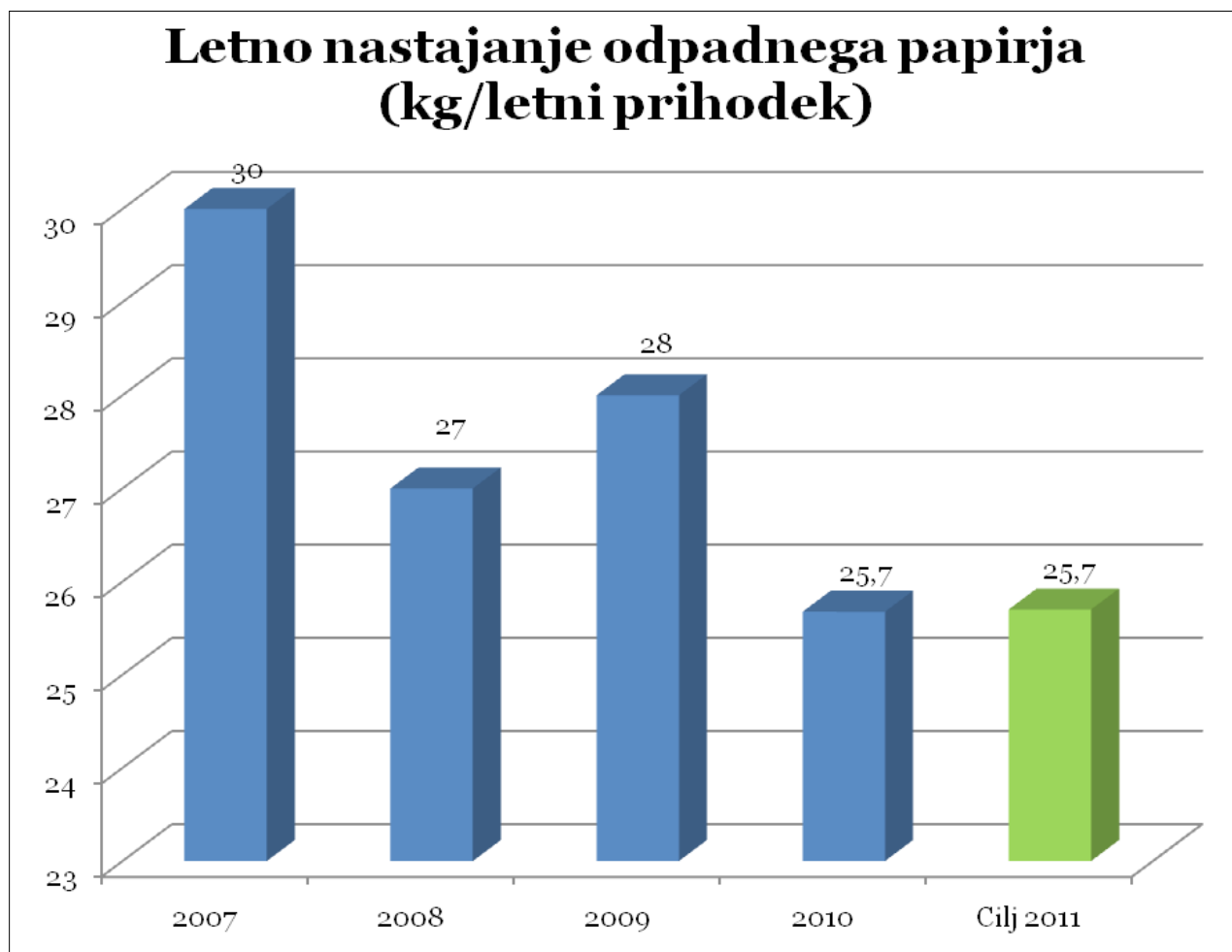
ODPADKI	2007	2008	2009	Cilj 2010	2010	Cilj 2011
letno nastajanje odpadnega papirja (kg/letni prihodek)	30	27	28	26,6	25,7	25,7
letno nastajanje mešanih odpadkov (l/letni prihodek)	27,8	24,5	10,5	10	6,7	6,7

Odpadni papir od nas prevzema in odkupuje Dinos Jesenice. Papir nastaja predvsem pri razrezu pol na manjše formate - primerne za tisk - in pri tiskanju. Nekaj papirja nastaja tudi v pisarniški dejavnosti. Papir zbiramo v dveh ločenih enotah; papir boljše kakovosti (papir brez primesi) ter karton in papir slabše kakovosti.

Iz Tabele 3 in Grafa 3 je razvidno, da smo glede na leto 2007 močno zmanjšali količino odpadnega papirja. Za leto 2010 smo si zastavili 5% zmanjšanje glede na leto 2009, kar smo presegli, saj smo ga zmanjšali za skoraj 10%. Zato smo si za leto 2011 zastavili cilj enako količino odpadnega papirja kot v letu 2010.

Tudi pri zmanjševanju odpadnega papirja je najpomembnejše komuniciranje z zaposlenimi. Pri samem procesu dela pa je pomembno predvsem oblikovanje. Če oblikovalec pozna formate papirja lahko stranki predlaga takšen format, s katerim so manjše izgube papirja pri razrezu.

Graf 3: Količina odpadnega papirja glede na letni prihodek

Graf 4 prikazuje količino mešanih odpadkov glede na letni prihodek. Iz grafa je razvidno precejšnje zmanjšanje količine mešanih odpadkov v letu 2009 in tudi v letu 2010, glede na leto 2007. Večkratno zmanjšanje odpadkov je nastalo zaradi odvažanja zabojnikov samo takrat, ko je le-ta poln, ne pa vsak teden. Prav tako smo v letu 2009 uvedli še dodatno ločevanje odpadkov, tako da smo si za leto 2010 zastavili cilj zmanjšanja mešanih odpadkov za 5%. Zastavljeni cilj smo v letu 2010 presegli – saj smo v primerjavi z letom 2009 nastajanje mešanih odpadkov v letu 2010 zmanjšali za okoli 36%.

Zato smo si za leto 2011 zastavili cilj, da ohranimo enako količino zbranih mešanih odpadkov. V letu 2011 bomo z informacijskimi nalepkami in s postavitvijo dodatnih košev še naprej spodbujali zaposlene k ločenemu zbiranju odpadkov.

Graf 4: Količina mešanih odpadkov glede na letni prihodek

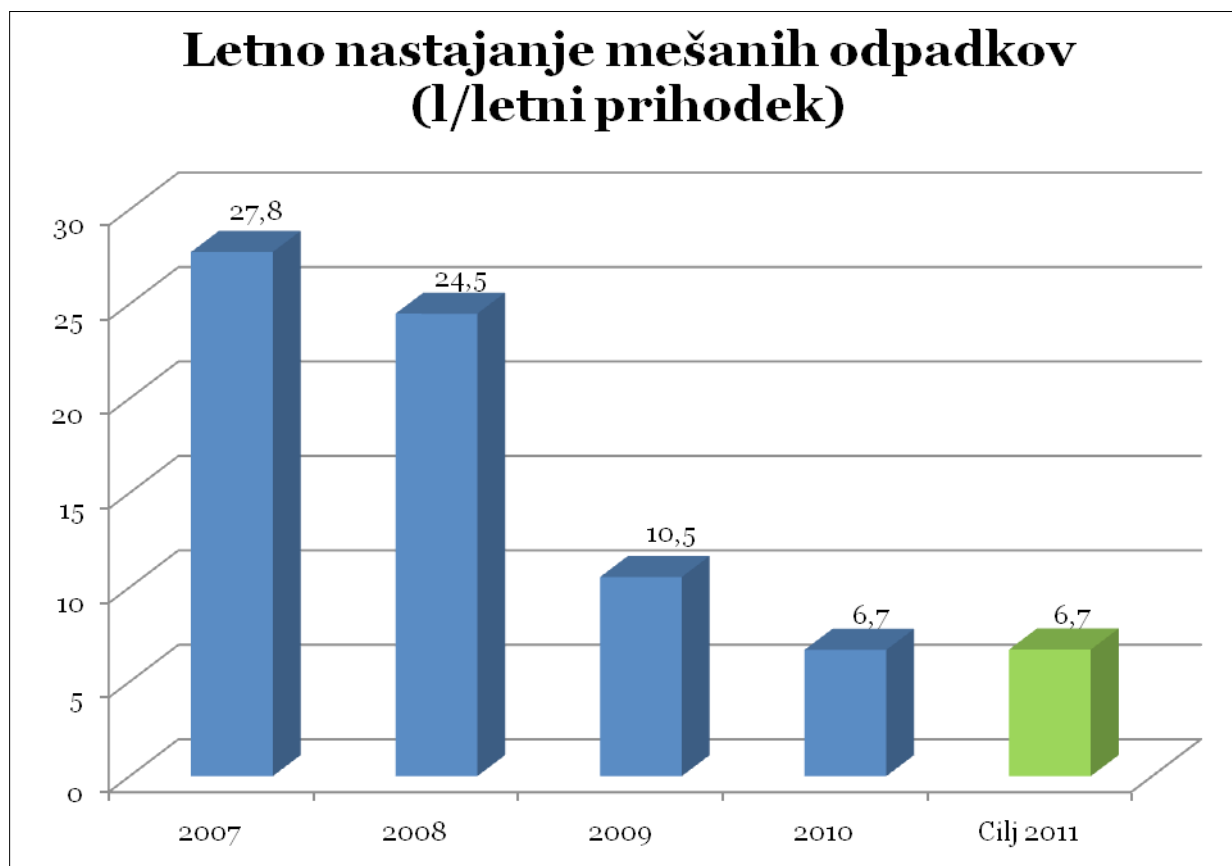

Tabela 4: Količina izpustov CO₂ glede na zaposlene

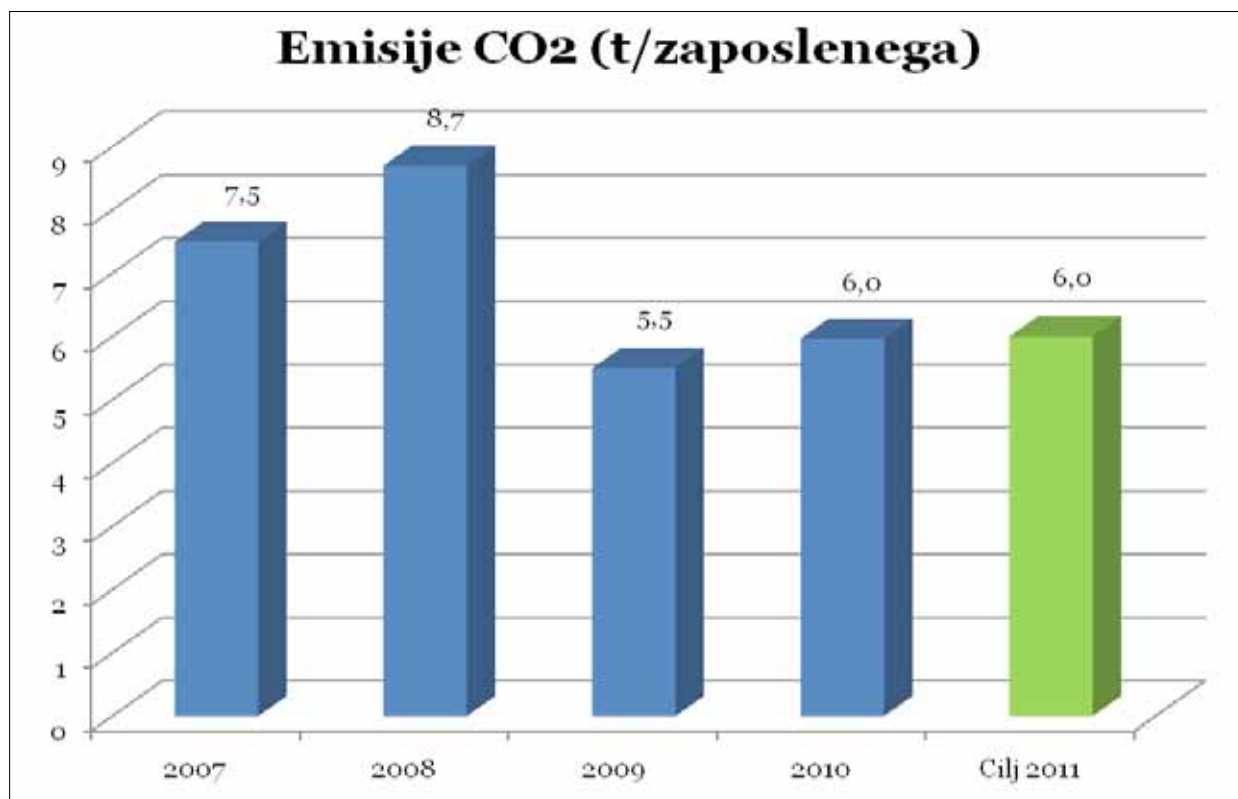
CO ₂	2007	2008	2009	Cilj 2010	2010	Cilj 2011
emisije CO ₂ (t/zaposlenega)	7,5	8,7	5,5	5,5	6,0	6,0

Ogljični odtis nam računajo na Umanoteri, Slovenski fundaciji za trajnostni razvoj. V izračunu so upoštevani izpusti iz rabe električne energije, posredni izpusti zaradi ogrevanja prostorov ter prevozov zaposlenih na delo in službenih prevozov. Za leto 2007 je bila upoštevana še poraba papirja v pisarnah.

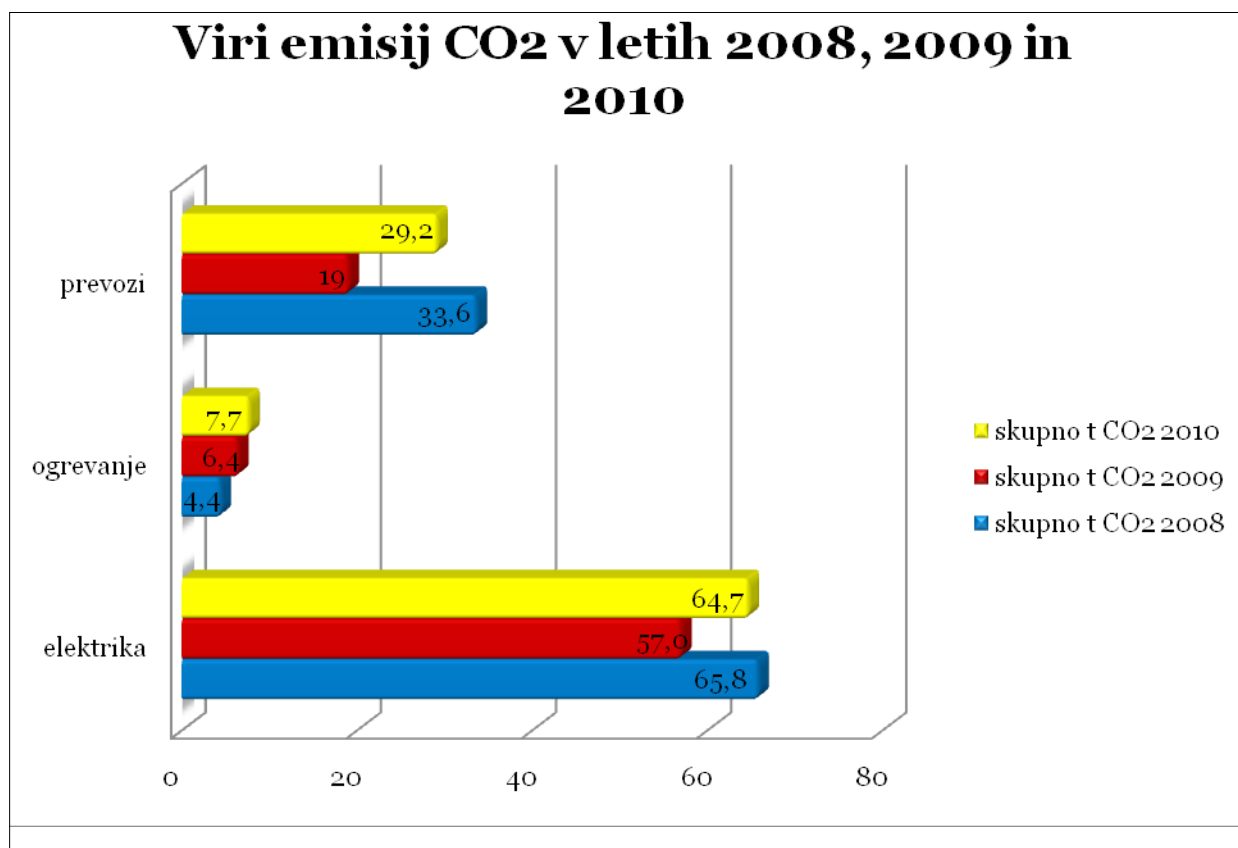
Vedno manjši izpusti CO₂ so posledica različnih ukrepov, ki smo jih izvedli. Za leto 2010 smo si zastavili cilj ohraniti izpuste CO₂ na isti ravni kot v letu 2009. Iz Tabele 4 in Grafa 5 je razvidno, da je v letu 2010 prišlo do rahlega povečanja CO₂ izpustov na zaposlenega. Za leto 2011 smo si zastavili cilj ohraniti enako raven izpustov CO₂ kot v letu 2010. Iz strukture CO₂ odtisa lahko izberemo, da je prišlo do povečanja predvsem na področju prevozov. Predvsem zaradi povečanja lastnega razvoza – tudi v tujino.

Zato bomo v letu 2011 izvedli predvsem ukrepe, ki bodo vplivali na manjšo količino CO₂ izpustov iz prevozov: nakup novega službenega avtomobila z manjšo porabo goriva in manjšim izpustom CO₂. Zaposlene že ves čas spodbujamo, da v službo prihajajo s kolesi. V letu 2011 pa bomo izvedli še "interno tekmo", s katero želimo spodbuditi tudi tiste zaposlene ki v službo ne prihajajo s kolesi.

Graf 5: Količina izpustov CO2 glede na zaposlene

Graf 6: Primerjava CO2 emisij po virih med leti 2008, 2009 in 2010

3. POSREDNI OKOLJSKI VIDIKI IN OSTALA OKOLJSKA PRIZADEVANJA V LETU 2010

V nadaljevanju sta predstavljena še dva posredna kazalnika. Prvega – spodbujanje strank k nakupu tiskovin iz recikliranega papirja ali papirja s PEFC in FSC certifikatom – smo pričeli meriti v letu 2010. Zato so podatki predstavljeni samo za leto 2010.

Papir kupujemo od različnih dobaviteljev, ki niso proizvajalci papirja, vendar dokazujejo FSC in PEFC certificiranje z oznako njihovega dobavitelja papirja. V Tabeli 5 so prikazani podatki za vse dobavitelje skupaj. Prikazani so odstotki glede na celotno količino kupljenega papirja, od katerega je odštet odpadni papir. Za leto 2011 smo si zadali cilj, da povečamo nabavo obeh frakcij papirja za 10%.

Tabela 5: Odstotek recikliranega papirja in papirja s FSC in PEFC certifikatom glede na celotno količino porabljenega papirja, v letu 2010 in cilj za 2011

	Leto 2010	Cilj 2011
Recikliran papir	11,60%	12,76%
FSC in PEFC papir	41,10%	45,20%

Drugi posredni kazalnik – okoljsko izobraževanje preko spletne trgovine www.ekosvet.net – smo pričeli opazovati v letu 2009, saj smo trgovino vzpostavili v aprilu 2009. V spodnji tabeli sta prikazana podatka za leto 2009 in 2010, kjer je prikazano število vseh obiskovalcev naše spletne strani, na kateri so takoj vidne novice. Posebej pa je prikazano tudi število obiskovalcev spletne strani, ki so se zadrževali v arhivu novic (število obiskovalcev novic).

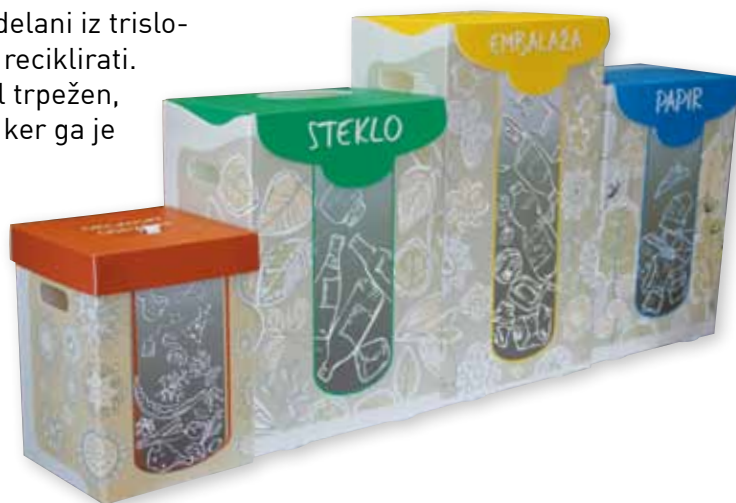
Kot cilj smo si za leto 2010 zastavili 50% povečanje obeh kazalcev, saj smo v letu 2010 povečali našo prepoznavnost in še bolj aktivno delovali v spletni trgovini. Kot je razvidno iz Tabele 6, smo število obiskov strani povečali za 89%, s čimer smo presegli zastavljen cilj. Pri številu obiskovalcev novic pa nismo dosegli zastavljenega cilja – povečanja za 50%, ampak samo za 38%. Zato smo si za leto 2011 zadali enak cilj, kot smo ga imeli za leto 2010.

Tabele 6: Okoljsko izobraževanje – posredni kazalnik

Kazalnik / Leto	2009	Cilj 2010	2010	Cilj 2011
Število obiskov strani	5.865	8.798	11.104	12.214
Število obiskovalcev novic	606	909	834	909

Naravnost k trajnostnemu razvoju in varovanju okolja sta vodilo našega podjetja že od ustanovitve. V nadaljevanju je predstavljenih nekaj izmed aktivnosti, ki smo jih izvedli v letu 2010.

Vzpostavili smo lastno kolekcijo košev za ločevanje odpadkov LOČUJEM – VARČUJEM, s katerimi naše stranke spodbujamo k ločevanju odpadkov. Koši so izdelani iz trislojnega polipropilena, katerega je možno 100% reciklirati. Za ta material smo se odločili, ker je material trpežen, odporen na udarce, koše je možno obrisati in ker ga je mogoče ponovno uporabiti.

V letu 2010 smo izvedla številna notranja in zunanja izobraževanja za zaposlene ter se udeležili različnih dogodkov, na katerih spremljamo novosti in spremembe na področju okolja (Zelena delovna mesta, Zelena javna naročila, sejem Biofach v Nemčiji, 4 srečanja s klubom Rituali – Zelena pisarna). Za zaposlene smo izvedli notranja izobraževanja s področja zmanjševanja porabe električne energije ter odpadkov in vajo za primer izredne nesreče (vaja z gasilnim aparatom, maj 2010).

O našem – okolju prijaznejšem – delovanju je bilo objavljenih nekaj člankov (NeDelo, 31. januar 2010: Zelene pisarne: Čim manj emisij na delovnem mestu; Manager+, junij: Merim, da izboljšam). Skrbnica sistema Mirjam Papler, objavlja članke v "eko kotičku" občinskega časopisa - Novice Občine Žirovnica. V decembru se je skrbnica sistema odzvala povabilu na sodelovanje v debatni kavarni na Knjižnem sejmu v Ljubljani – tema: Ekologija vsakdana.

Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanja št. O-005

Slovenski institut za kakovost in meroslovje,
z registracijsko številko okoljskega preveritelja SV-V-0001,
akreditirani za preverjano dejavnost organizacije (NACE:18.120),

izjavlja, da smo preverili, ali organizacija

Medium d.o.o.,
Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica,
z registracijsko številko Reg.No. SI-00005

izpolnjuje vse zahteve Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

S podpisom tega dokumenta izjavljamo, da:

- sta bila preverjanje in potrjevanje izpeljana popolnoma v skladu z zahtevami Uredbe (ES) št. 1221/2009,
- rezultati preverjanja potrjujejo, da ni dokaza o neskladnosti z veljavnimi zakonskimi zahtevami v zvezi z okoljem,
- podatki in informacije iz dopolnitve okoljske izjave »**Dopolnitev okoljske izjave 2011 z dne 23.6.2011**«, podajajo zanesljivo, verodostojno in pravilno sliko o vseh dejavnostih organizacij v obsegu, navedenem v okoljski izjavi.

Ta dokument ni enakovreden registraciji EMAS. Registracijo EMAS lahko podeli le pristojni organ na podlagi Uredbe (ES) št. 1221/2009. Ta dokument se pri sporočanju javnosti ne uporablja samostojno.

Ljubljana, 2011-06-30

Igor Likar:
Direktor SIQ

